

15.4.2021

VN/7634/2021

Viite Järjestöille ja ympäristönhoitoon myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten käyttösuunnitelma
Hänvisning vuonna 2021 sekä suunnitelma vuosien 2019 ja 2020 käyttämättä jääneiden ja palautuneiden määrärahojen
käytöstä

Asia Valmistelumuistio
Ärende

Tausta

Momentin 35.01.65 (Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon) määrärahaa saa käyttää

1. avustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille
2. avustuksiin valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille
3. saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisiin avustuksiin saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin
4. saariston ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen
5. kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen.

Selvitysosa: Määräraha käytetään yleisavustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille sekä valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille niiden perustoimintaan. Määrärahalla tuetaan myös saariston ympäristönhoitoa sekä saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa. Lisäksi tuetaan kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistäviä valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittäviä hankkeita. Harkinnassa huomioidaan avustuksen tarpeellisuus toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään valtionavustuslain (688/2001) perusteella. Avustuspäätökset tehdään valtionavustuslain 5§:n ja 7§:n mukaisesti. Avustusten myöntämisessä ympäristöministeriö ottaa erityisesti huomioon, miten avustettavalla toiminnalla edistetään valtion vuoden 2021 talousarviossa esitettyjä ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteita. Valtionavustuksen saajan on noudatettava varojen käytössä lakia julkisista hankinnoista (348/2007) ja valtionavustuslain 11 §:n perusteella saajalla on velvollisuus antaa selvitys valtionavustuksen käyttämisestä.

Vuoden 2021 talousarvion momentilla 35.01.65 on varattu määrärahaa yhteensä 2 830 000 euroa. Siihen sisältyy eduskunnan lisäämä 700 000 euroa, josta 500 000 euroa on osoitettu Pidä Saaristo Siistinä ry:n alushankintaan, 100 000 euroa Metsästäjäliitto ry:lle lintukosteikkojen kunnostukseen ja 100 000 euroa Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi ry:lle. Lisäksi vuosien 2019 ja 2020 määrärahoista on jäänyt käyttämättä tai palautunut yhteensä 24 860,24 euroa. Käyttämättömät ja palautuneet varat käytetään vuoden 2021 avustusten jaon yhteydessä myöntämällä avustusta näistä varoista kyseisenä vuonna avustuksen saaneille järjestöille. Näin ollen vuonna 2021 jaettavissa oleva määräraha on yhteensä **2 854 860,24** euroa.

1. Avustukset valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille (momentin kohta 1)

Momentin kohdentamispäätöksessä vuonna 2020 osoitettiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille 1 055 500 euroa. Samalla kohdentamispäätöksellä kohdennettiin vuoden 2019 määrärahasta käyttämättä jääneet ja palautuneet 12 360,64 euroa kyseisenä vuonna avustusta saaneelle järjestölle. Avustuksia oli näin yhteensä jaettavana 1 067 860,64 euroa. Avustusta myönnettiin 21 luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestölle.

Vuonna 2021 esitetään jaettavaksi avustuksia luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestölle yhteensä 1 114 000 euroa. Lisäksi vuosien 2019 ja 2020 määrärahoista on palautunut tai jäänyt käyttämättä yhteensä 12 240,18 euroa. Nämä kohdennetaan kyseisenä vuonna avustusta saaneelle järjestölle. Avustuksia on näin yhteensä jaettavana **1 126 240,18 euroa**. Vuoden 2021 avustushaussa avustushakemusten yhteismäärä on 1 523 935 euroa ja hakijoita on 25. Avustusta esitetään myönnettäväksi 24 järjestölle.

Valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille niiden toimintaan myönnettävää yleisavustusta myönnettäessä otetaan huomioon, miten yhteisön toiminta tukee kansalaistoimintaa ympäristöhallinnon toimialalla (toimintakenttä, toiminnan laatu ja laajuus) sekä miten ja missä määrin yhteisön toiminta edistää valtion talousarvioesityksessä mainittuja ympäristöministeriön asettamia tavoitteita toimialan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle (Valtion talousarvioesitys 2021). Avustuksia myönnettäessä ympäristöministeriö huomioi myös yhteisön toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä missä määrin avustus on tarpeellista toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

2. Avustukset valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille (momentin kohta 2)

Momentin käyttösuunnitelmassa vuonna 2020 osoitettiin avustuksia valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille 259 500 euroa. Lisäksi vuoden 2018 määrärahasta käyttämättä jäänyt 64,16 euroa kohdennettiin kyseisenä vuonna avustusta saaneelle Vuokralaiset VKL ry:lle. Avustuksia oli näin yhteensä jaettavana 259 564,16 euroa. Avustusta myönnettiin 9 asunto- ja rakennusalan järjestölle.

Vuonna 2021 esitetään jaettavaksi asunto- ja rakennusalan järjestöille yhteensä mistä 257 000 euroa. Lisäksi vuosien 2019 ja 2020 määrärahoista palautuneet 12 620,06 euroa kohdennetaan kyseisenä vuonna avustusta saaneelle järjestölle. Vuoden 2021 avustushaussa avustushakemusten yhteismäärä on 704 250 euroa ja hakijoita on 13. Avustusta esitetään myönnettäväksi 11 asunto- ja rakennusalan järjestölle.

Valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille niiden toimintaan myönnettävää yleisavustusta myönnettäessä otetaan huomioon, miten yhteisön toiminta tukee kansalaistoimintaa ympäristöhallinnon toimialalla (toimintakenttä, toiminnan laatu ja laajuus) sekä miten ja missä määrin yhteisön toiminta edistää valtion talousarvioesityksessä mainittuja ympäristöministeriön asettamia tavoitteita toimialan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle (Valtion talousarvioesitys 2021). Avustuksia myöntäessä ympäristöministeriö huomioi myös yhteisön toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä missä määrin avustus on tarpeellista toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

3. Avustukset momentin kohtiin 3-5

Vuonna 2021 määrärahaa esitetään osoitettavaksi luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen sekä asunto- ja rakennusalan järjestöjen lisäksi seuraavasti:

Avustukset saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisesti avustuksiin saariston ympäristöhoitoa edistäviin hankkeisiin (momentin kohta 3)

- ELY-keskuksille, jotka myöntävät avustuksia saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin 188 000 euroa.

Avustukset saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen (momentin kohta 4)

- Pidä Saaristo Siistinä ry:lle saariston jätehuoltoa edistävään toimintaan 430 000 euroa
- Pidä Saaristo Siistinä ry:lle alushankintaan 500 000 euroa
- Kaunissaaren Kyläkunta ry saariston jätehuoltoa edistävään toimintaan 1 000 euroa

Avustukset kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen (momentin kohta 5)

- Keski-Suomen ELY-keskukselle, joka myöntää avustuksia kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta ja muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistäviin valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittäviin projektiluonteisiin hankkeisiin 330 000 euroa
- muihin ympäristökasvatusta ja -valistusta edistäviin hankkeisiin 10 000 euroa.

Esteellisyyksien huomioiminen asian käsittelyssä

Ylijohtaja Teppo Lehtinen ei ole osallistunut asian käsittelyyn Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry:n osalta. Yksikönpäällikkö Tommi Laanti hänen sijaisenaan on käsitellyt asian tältä osin.

Yksikönpäällikkö Tommi Laanti ei ole osallistunut asian käsittelyyn Asuntoreformiyhdistys ry:n osalta esteellisyyden vuoksi. Lainsäädäntöneuvos Anu Karjalainen hänen sijaisenaan on käsitellyt asian tältä osin.

Erityisasiantuntija Miliza Malmelin ei ole osallistunut asian käsittelyyn Maailman Luonnon Säätiön (WWF Suomi) osalta esteellisyyden vuoksi. Ympäristöneuvos Tuija Mikkonen on käsitellyt asian tältä osin.